

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

A13. Κανονισμός Δεοντολογίας της Έρευνας

**ΠΜΣ «Στρατηγικές Αναπτυξιακής και Εφηβικής
Υγείας»**

Ιατρικής Σχολή ΕΚΠΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ- ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

- Άρθρο 1 Πεδίο Εφαρμογής.....
- Άρθρο 2 Ίδρυση της Επιτροπής Δεοντολογίας.....
- Άρθρο 3 Σκοπός.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ : ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ -ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

- Άρθρο 4 Αρμοδιότητες.....
- Άρθρο 5 Λειτουργία.....
- Άρθρο 6 Διαδικασίες Συμμόρφωσης.....
- Άρθρο 7 Διαδικασία εξέτασης -Πόρισμα εξέτασης - Διαδικασία λήψης
αποφάσεων.....
- Άρθρο 8 Εμπιστευτικότητα - Εχεμύθεια – Απόρρητο.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

- Άρθρο 9 Κανόνες δεοντολογίας σε σχέση με τα μέλη του Ιδρύματος.....
- Άρθρο 10 Κανόνες δεοντολογίας σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π.
- Άρθρο 11 Κανόνες δεοντολογίας σε σχέση με τους φοιτητές.....

Άρθρο 12 Κανόνες δεοντολογίας σε σχέση τους διοικητικούς υπαλλήλους/τεχνικό προσωπικό.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Άρθρο 13 Πεδίο εφαρμογής.

Άρθρο 14 Κανόνες δεοντολογίας σχετικά με την έρευνα

Άρθρο 15 Ερευνητές.....

Άρθρο 16 Ευθύνες των ερευνητών.....

Άρθρο 17 Κανόνες δεοντολογίας σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα και τις δημοσιεύσεις.....

Άρθρο 18 Χρήση εγκαταστάσεων του ΕΚΠΑ.....

Άρθρο 19 Συνεργασία με άλλα Πανεπιστήμια ή Ιδρύματα.....

Άρθρο 20 Ισχύς.....

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Ο Κώδικας διαπνέεται από τις αρχές και τους κανόνες που περιλαμβάνονται στον ν. 4957/2022. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 4957/2022 στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) κατοχυρώνεται και προστατεύεται η ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και τη διδασκαλία, η οποία αποτελεί θεσμική εγγύηση της αδέσμευτης και απαραβίαστης επιστημονικής σκέψης, έρευνας και διδασκαλίας. Η ακαδημαϊκή ελευθερία καθώς και η ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών προστατεύονται σε όλους τους χώρους των Α.Ε.Ι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ- ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

Ο παρών Κώδικας ισχύει α) για τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π., Διοικητικούς, φοιτητές και εργαζόμενους στο ΕΚΠΑ, β) Για όλες τις ακαδημαϊκές, διοικητικές και ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο ΕΚΠΑ υπό την ευθύνη των μελών Δ.Ε.Π. και του υπολοίπου επιστημονικού προσωπικού που στελεχώνει τις υπηρεσίες του.

Άρθρο 2

Ίδρυση της Επιτροπής Δεοντολογίας

Η Επιτροπή Δεοντολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών συνίσταται σύμφωνα με το νόμο 4957/2022, άρθρο 217 και απαρτίζεται τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Α.Ε.Ι., που προέρχονται κατά το δυνατόν από διαφορετικές σχολές του Α.Ε.Ι. και έναν από τους Αντιπρυτάνεις, ως Πρόεδρο, έχει δε διετή θητεία. Ο Αντιπρύτανης προΐσταται της Επιτροπής και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος τον αναπληρώνει το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. της Επιτροπής.

Άρθρο 3

Σκοπός

Σκοπός της Επιτροπής Δεοντολογίας είναι να ορίσει το πλαίσιο των αρχών δεοντολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, προκειμένου να ενισχύσει τις δραστηριότητες των μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π., φοιτητών/τριών, των συνεργαζόμενων ερευνητών/τριών, των υποψηφίων διδασκόντων και των μεταπτυχιακών σπουδαστών/τριών, αλλά και του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού. Οι αρχές αυτές ισχύουν για όλες τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο Ίδρυμα.

Σκοπός του παρόντος Κώδικα είναι ο καθορισμός ενός πλαισίου αρχών, αξιών και κανόνων δεοντολογίας και καλών πρακτικών σε σχέση με τα ακαδημαϊκά, διοικητικά και ερευνητικά θέματα λειτουργίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με στόχο την εκπλήρωση της ακαδημαϊκής και κοινωνικής αποστολής του Ιδρύματος, καθώς και την προστασία και ενίσχυση του κύρους του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ : ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ -ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Άρθρο 4

Αρμοδιότητες

Η Επιτροπή Δεοντολογίας του ΕΚΠΑ παρακολουθεί και εισηγείται σε ζητήματα της αρμοδιότητάς της στο πλαίσιο ερευνητικών και άλλων προγραμμάτων ως και λοιπών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ειδικότερα: α. Παρακολουθεί και εισηγείται στον Πρύτανη τις προτάσεις που υποβάλουν οι Σχολές και τα Τμήματα του Ιδρύματος στους διαφόρους εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς. β. Μελετά θέματα που διαβιβάζονται σε αυτήν από τις Επιτροπές Δεοντολογίας – Βιοηθικής των Σχολών και Τμημάτων. γ. Συντονίζει και

συνεργάζεται με τις ανάλογες επιτροπές ανά Σχολή και Τμήμα, όπου υπάρχουν. δ. Διασφαλίζει την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας εκ μέρους όλων των μελών του Ιδρύματος και διαπιστώνει παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας. ε. Εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν λάβει νόμιμη γνώση εγγράφως είτε από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος, είτε από μέλος του Ιδρύματος βάσει επαρκών στοιχείων που παρέχονται εγγράφως ή ύστερα από έγγραφη αναφορά – καταγγελία φοιτητών, μελών Δ.Ε.Π., μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., ερευνητών, επισκεπτών διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού σε θέματα της αρμοδιότητάς της, προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή διερευνά σχετικά περιστατικά ύστερα από εντολή του Πρύτανη. Αν διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή κατά τη διερεύνηση διαπιστωθεί τέλεση πειδαρχικού παραπτώματος, αποστέλλει το σχετικό πόρισμα στον Πρύτανη, προκειμένου αυτός να αξιολογήσει το περιστατικό και να διενεργήσει τα νόμιμα. στ. Καταρτίζει τον «Κανονισμό Σύγκρουσης Συμφερόντων και Πρωτοκόλλων Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς» σε συνεργασία με τον Συνήγορο του Φοιτητή του άρθρου 130, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης και ενσωματώνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος. ζ. Καταρτίζει «Κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής» για ακαδημαϊκά, διοικητικά και ερευνητικά θέματα, ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο και ενσωματώνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος, δ. Συντάσσει ετήσια έκθεση ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων δεοντολογίας, η οποία υποβάλλεται στον Πρύτανη και κοινοποιείται στη Σύγκλητο στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους. Οι εισηγήσεις τροποποίησης/αναθεώρησης κατά τα ως άνω, δεν αποκλείεται να υποβάλλονται και πέραν του ως άνω χρόνου, μετά από προηγούμενη ενημέρωση του/της πρύτανη/εως και εφόσον αυτός/η δεν φέρει αντίρρηση.

Άρθρο 5

Λειτουργία

Η Επιτροπή συνεδριάζει μετά από πρόσκληση του Προέδρου. Για την βέλτιστη αξιολόγηση των θεμάτων επί των οποίων καλείται να κρίνει η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων μερών, δικαιούται να ζητήσει από τους εμπλεκόμενους φορείς να προσκομίσουν έγγραφα που κρίνει αναγκαία όπως και την αυτοπρόσωπη παρουσία τους

εφόσον απαιτείται. Αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών και σε περίπτωση ισοψηφίας η ψήφος του Προέδρου λαμβάνεται διπλή. Οι αποφάσεις της, οι οποίες οφείλουν να είναι αιτιολογημένες, τηρούνται σε ιδιαίτερο βιβλίο (αρχείο), γνωστοποιούνται στους ενδιαφερόμενους και διαβιβάζονται στον Πρύτανη. Για τις συνεδριάσεις της Επιτροπής τηρούνται πρακτικά που επικυρώνονται από τα Μέλη της στην επόμενη συνεδρίαση.

Άρθρο 6

Διαδικασίες συμμόρφωσης

1. Για τις ανάγκες εφαρμογής του Κώδικα Δεοντολογίας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος, περιλαμβανομένων ιδίως, της αρμόδιας Διεύθυνσης του Ιδρύματος και των αρμοδίων Γραμματειών των Τμημάτων των Σχολών αυτού, μεριμνούν ώστε τα Μέλη του Ιδρύματος να λαμβάνουν γνώση των διατάξεων του Κώδικα και να βεβαιώνουν ότι θα ενεργούν σύμφωνα με αυτόν.
2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας ενημερώνεται για την τήρηση των ανωτέρω διαδικασιών και τον τρόπο εφαρμογής τους από τις ως άνω αρμόδιες υπηρεσίες του Ιδρύματος.
3. Η συμμόρφωση προς τους κανόνες λειτουργίας του Ιδρύματος και τους όρους του παρόντος Κώδικα αποτελεί αυτοτελή υποχρέωση και ίδια ευθύνη ενός εκάστου των Μελών του Ιδρύματος. Η Επιτροπή Δεοντολογίας επιλαμβάνεται επί υποθέσεων εξέτασης πιθανολογούμενων παραβάσεων σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία του άρθρου 7.
4. Ενδείκνυται τα Μέλη του Ιδρύματος να ενημερώνουν τον/την Πρύτανη στις περιπτώσεις πιθανολογούμενων παραβάσεων του Κώδικα Δεοντολογίας ή ενδείξεων ως προς την τέλεση πράξεων παράβασης. Η Επιτροπή Δεοντολογίας προβαίνει σε σχετική εξέταση της υπόθεσης σύμφωνα με τους όρους του αρ. 7.

Άρθρο 7

Διαδικασία εξέτασης -Πόρισμα εξέτασης - Διαδικασία λήψης αποφάσεων

1. Για την εξέταση υπόθεσης ενδεχόμενης παράβασης η Επιτροπή Δεοντολογίας συνεκτιμά ιδίως: α. το είδος της πιθανολογούμενης παράβασης ή της ένδειξης τέλεσης πράξης

παράβασης και τα πραγματικά περιστατικά που τίθενται υπόψη της βάσει της αναφοράς ή της καταγγελίας, β. τα προσκομισθέντα στοιχεία σε σχέση με την πιθανολογούμενη παράβαση ή ένδειξη για την τέλεσή της, γ. το ορισμένο της αναφοράς ή καταγγελίας .

2. Στις περιπτώσεις μη ορισμένου της αναφοράς ή της καταγγελίας, η Επιτροπή Δεοντολογίας δύναται να ζητά πρόσθετα στοιχεία ή πληροφορίες. Η Επιτροπή Δεοντολογίας δεν προχωρεί στην εξέταση της υπόθεσης αν δεν της παρασχεθούν τα ζητηθέντα στοιχεία και πληροφορίες ως προς την πιθανολογούμενη παράβαση ή ένδειξη τέλεσης της σχετικής παράβασης ή αν δεν είναι αυτά επαρκή και τεκμηριωμένα. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή Δεοντολογίας αρχειοθετεί τις υποβληθείσες αναφορές ή καταγγελίες. Τα σχετικά αρχεία τίθενται στη διάθεση του Πρύτανη εφόσον ζητηθούν. Η Επιτροπή Δεοντολογίας αναφέρει απολογιστικά και σε ανώνυμη βάση περιπτώσεις αναφορών ή καταγγελιών που έχουν ως άνω αρχειοθετηθεί στην Ετήσια Έκθεση που συντάσσει σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο νόμο.

3. Στις περιπτώσεις κατεπείγοντος ως προς την αντιμετώπιση πιθανολογούμενης παράβασης ή ενδείξεων για την τέλεση της παράβασης, ιδίως όταν λόγω της σοβαρότητας της παράβασης ή επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος είναι αναγκαία η λήψη πειδαρχικού μέτρου για την αποτροπή κινδύνου ή όταν στις ανωτέρω περιπτώσεις η Επιτροπή Δεοντολογίας δε διαθέτει επαρκή χρόνο να επιληφθεί άμεσα ή κατά προτεραιότητα για την αξιολόγηση της υπόθεσης, με βάση και το βαθμό σημαντικότητας αυτής, η Επιτροπή Δεοντολογίας προβαίνει σε άμεση ενημέρωση του/της Πρύτανη/εως και λαμβάνει από αυτόν/ην οδηγίες και εντολές ως προς τον τρόπο χειρισμού της υπόθεσης.

4. Η Επιτροπή Δεοντολογίας αποφαινεται σχετικά με τη διαπίστωση παραβάσεων του Κώδικα Δεοντολογίας με βάση τα στοιχεία και τις πληροφορίες που συγκεντρώνει κατά την εξέταση και αξιολόγηση κρινόμενων αναφορών ή καταγγελιών και με βάση προφορικές διευκρινίσεις που της παρέχονται στο πλαίσιο άσκησης των νόμιμων καθηκόντων της από το πρόσωπο που υπέβαλε την αναφορά ή την καταγγελία. Προς το σκοπό αυτό δύναται να καλεί το ως άνω πρόσωπο με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, αναφέροντας τον τόπο, την ημέρα και την ώρα της παράστασής του ενώπιον της για την παροχή των διευκρινίσεων και την έκθεση των απόψεών του.

5. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης του Κώδικα Δεοντολογίας ή πειδαρχικού παραπτώματος, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων όπου διαπιστώνεται η ύπαρξη επαρκών ενδείξεων παράβασης, η Επιτροπή Δεοντολογίας συντάσσει σχετικό πόρισμα το οποίο και αποστέλλει στον Πρύτανη προκειμένου αυτός να αξιολογήσει το περιστατικό και να διενεργήσει τα νόμιμα. Η Επιτροπή Δεοντολογίας προβαίνει στη σύνταξη πορίσματος και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες στο πλαίσιο εξέτασης υπόθεσης δεν στοιχειοθετείται κατά την κρίση της παράβαση. Στην περίπτωση αυτή, το σχετικό πόρισμα αρχειοθετείται.

6. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας επί θεμάτων που αφορούν στις ανωτέρω υποθέσεις διεξάγονται μία (1) φορά κάθε δύο μήνες, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, ο οποίος καταρτίζει και την Ημερήσια Διάταξη. Η διεξαγωγή τους μπορεί να λάβει χώρα με φυσική παρουσία των Μελών στον προγραμματισμένο τόπο της συνεδρίασης ή και διαδικτυακά.

Άρθρο 8

Εμπιστευτικότητα -Απόρρητο

Τα μέλη της Επιτροπής Δεοντολογίας έχουν υποχρέωση τήρησης της εμπιστευτικότητας, της εχεμύθειας και του απορρήτου σύμφωνα με τη νομοθεσία ως προς τις υποβαλλόμενες αναφορές, καταγγελίες και ενημερώσεις και τις πάσης φύσεως πληροφορίες και τα στοιχεία που περιέχονται σε γνώση τους σε σχέση με αυτές κατά την εξέταση υποθέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Όλα τα μέλη του Πανεπιστημίου (Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π., Φοιτητές, Ακαδημαϊκοί Υπότροφοι, Διοικητικοί Υπάλληλοι, άλλες κατηγορίες εργαζομένων και συνεργαζόμενοι ερευνητές), οφείλουν να επιδεικνύουν κατά την επιτέλεση του έργου τους τον απαραίτητο προς τα υπόλοιπα μέλη σεβασμό και να συμβάλλουν με τον καλύτερο τρόπο στους σκοπούς της Πανεπιστημιακής κοινότητας. Ο Κώδικας θεμελιώνεται στις αρχές της ακαδημαϊκής

ελευθερίας της επιστήμης, της έρευνας και της διδασκαλίας, όπως ορίζονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Θεμελιώδεις επίσης αρχές του Κώδικα είναι ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της αρχής της ισότητας της πνευματικής ιδιοκτησίας και των προσωπικών δεδομένων.

Άρθρο 9

Κανόνες δεοντολογίας σε σχέση με τα Μέλη του Ιδρύματος

Όλα τα μέλη του Πανεπιστημίου συμμορφώνονται με τους στόχους του , ειδικότερα με:

- α. Την ενίσχυση της εκπαίδευσης, της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας.
- β. Την προώθηση της διασύνδεσης των πρωτοβουλιών του Ιδρύματος με την κοινωνία, την οικονομία, τους λοιπούς ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς και τον παραγωγικό ιστό της χώρας.
- γ. Την ενίσχυση της ποιότητας, της αριστείας, της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και του αυτοδιοίκητου χαρακτήρα του Ιδρύματος.
- δ. Τη διακυβέρνηση του Ιδρύματος σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας.
- ε. Την προαγωγή της διεπιστημονικότητας.
- στ. Την ενίσχυση της εξωστρέφειας στην εκπαίδευση και την έρευνα και την ανάπτυξη διαύλων επικοινωνίας και συνεργασίας με ιδρύματα της αλλοδαπής και κινητικότητας των φοιτητών.
- ζ. Την αξιοκρατική λειτουργία του Ιδρύματος σε σχέση με την προαγωγή και εξέλιξη του προσωπικού του.
- η. Την προώθηση και υλοποίηση αναπτυξιακών εργαλείων και σχεδίων στρατηγικού σχεδιασμού.
- θ. Την υλοποίηση εργαλείων ψηφιακού μετασχηματισμού.
- ι. Τη στήριξη της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και εν γένει.

ια. Την ενθάρρυνση δράσεων που προάγουν το έργο που παράγεται εντός του Ιδρύματος προς όφελος των Μελών του και της κοινωνίας γενικότερα.

2. Κατά την επιτέλεση του έργου των μελών του Πανεπιστημίου πρέπει να αποφεύγεται οποιοδήποτε τύπου και οποιασδήποτε μορφής διάκριση άμεση ή έμμεση, με κριτήρια την εθνικότητα, τη φυλή, την καταγωγή, τη γλώσσα, το φύλο, τη θρησκεία, την ιδιωτική ζωή, τον γενετήσιο προσανατολισμό, τη σωματική ικανότητα και την οικονομική και κοινωνική κατάσταση στην οποία αυτοί βρίσκονται.

3. Τα μέλη του Ιδρύματος συμμορφώνονται με τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του Ιδρύματος επιδεικνύοντας τον απαιτούμενο σεβασμό και την υπευθυνότητα για την τήρηση αυτών και την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία του Ιδρύματος. Στο πλαίσιο αυτό οι σχέσεις που αναπτύσσουν με το Ίδρυμα, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και την εν γένει δράση τους υπό την ιδιότητα που κατέχουν στο Ίδρυμα ή σε σχέση με αυτό, διέπονται από πνεύμα συνεργασίας, αλληλεγγύης και εμπιστοσύνης, ακαδημαϊκής κουλτούρας και ευπρέπειας.

4. Τα μέλη του Ιδρύματος οφείλουν κατά την εκτός του Ιδρύματος δημόσια ζωή τους να μη χρησιμοποιούν την πανεπιστημιακή ιδιότητά τους κατά τρόπο ο οποίος μπορεί δυνητικά να εκθέσει το Ίδρυμα ή προκειμένου να αποσπάσουν οφέλη πάσης φύσεως για λόγους που δεν σχετίζονται ή δεν συνάδουν με την ακαδημαϊκή ιδιότητά τους. Ειδικότερα, κατά την εκτός του Ιδρύματος δημόσια ζωή τους οφείλουν να μην κάνουν κατάχρηση της πανεπιστημιακής τους ιδιότητας κατά τρόπο που μπορεί να εκθέσει το ΕΚΠΑ ή προκειμένου να αποσπάσουν οφέλη για λόγους που δεν σχετίζονται με τις επιστημονικές τους δεξιότητες. Από τη στιγμή που αποφασίζουν να κάνουν γνωστές τις απόψεις τους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας, οφείλουν να καθιστούν σαφές στο κοινό αν αυτό γίνεται υπό την επιστημονική τους ιδιότητα ή όχι.

Άρθρο 10

Κανόνες δεοντολογίας σε σχέση με τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π.

Ως μέλη του διδακτικού ή/και ερευνητικού προσωπικού νοούνται για τις ανάγκες του παρόντος όλα τα μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και των λοιπών

κατηγοριών διδακτικού προσωπικού του Ιδρύματος σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όπως είναι ιδίως τα μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ, ΕΤΕΠ, οι βοηθοί επιστημονικοί συνεργάτες, οι συμβασιούχοι, οι εντεταλμένοι διδάσκοντες, οι επισκέπτες καθηγητές, οι λοιπές κατηγορίες διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού.

1. Τα μέλη του διδακτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου, εκτός από τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την ιδιότητά τους ως δημόσιων λειτουργών, οφείλουν να συμπεριφέρονται με τρόπο ανάλογο προς τον ρόλο τους και να προάγουν με τη διδασκαλία και την έρευνα την επιστημονική γνώση.
2. Η αρχή της αμεροληψίας πρέπει να διέπει την τέλεση των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, οφείλουν να αιτιολογούν την κρίση τους ως διδάσκοντες, ως εξεταστές, ως ερευνητές και ως μέλη επιτροπών αξιολόγησης συναδέλφων και να λαμβάνουν ειδική μέριμνα για την κατά το δυνατόν επακριβή τεκμηρίωση των απόψεών και την πιστοποίηση των πηγών τους. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να απέχουν από κρίσεις, διαδικασίες ή αποφάσεις από τις οποίες ενδέχεται να αποκομίζουν έμμεσα ή άμεσα κάποιου είδους προσωπικό και ιδιαίτερα οικονομικό όφελος και από οποιαδήποτε πράξη η οποία συνιστά εκμετάλλευση της θέσεως τους έναντι φοιτητών και των νεότερων τους.
3. Για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π., ισχύουν τα παραπάνω αναλόγως προς τα καθήκοντα της κάθε κατηγορίας.

Άρθρο ΙΙ

Κανόνες δεοντολογίας σε σχέση με τους φοιτητές

1. Φοιτητές όλων των κύκλων σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες), αλλά και οι μεταδιδακτορικοί ερευνητές, ακολουθούν την διδακτική, ερευνητική και εξεταστική διαδικασία, σύμφωνα με τον Οργανισμό του Πανεπιστημίου, το πρόγραμμα σπουδών και τους εσωτερικούς κανονισμούς των επιμέρους Τμημάτων, Μονάδων και λοιπών δομών. Ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας εμφορούνται από τις αξίες, τις αρχές και τους ανάλογους κανόνες που ισχύουν για όλα τα μέλη και που σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν την εκπλήρωση της αποστολής του ΕΚΠΑ, ιδιαίτερα την προαγωγή της

παιδείας και της γνώσης επ' ωφέλεια των ατόμων και της κοινωνίας. Οι φοιτητές, όπως και οι διδάσκοντες, πρέπει να συμπεριφέρονται με τρόπο που προάγει την πανεπιστημιακή παιδεία και γνώση.

2. Στο πλαίσιο αυτό εκπληρώνουν τα φοιτητικά τους καθήκοντα με συνέπεια και υπευθυνότητα και ιδίως:

α. Να συμπεριφέρονται με σεβασμό και ευπρέπεια προς τους συναδέλφους τους, το διδακτικό/ερευνητικό προσωπικό και τα λοιπά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και να συμβάλλουν στη διαμόρφωση σχέσεων συνεργασίας και συλλογικότητας μεταξύ αυτών.

β. Οφείλουν να σέβονται τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων των Ιδρύματος και να μην παρεμποδίζουν τις συνεδριάσεις τους.

γ. Οφείλουν να συμμετέχουν ομαλά και σύμφωνα με τους προβλεπόμενους κανόνες και κανονισμούς του Ιδρύματος στις διαδικασίες των εξετάσεων, απέχοντας από κάθε πράξη ή συμπεριφορά που θα μπορούσε να παρακωλύσει ή να θέσει σε κίνδυνο την ομαλή διεξαγωγή τους και το αδιάβλητο των εξετάσεων.

δ. Οφείλουν να συμμετέχουν στις διαδικασίες αξιολόγησης των διδασκόντων/σκουσών καθηγητών/τριών και των δομών του Ιδρύματος, καταθέτοντας τις απόψεις τους κατά τρόπο αντικειμενικό, δίκαιο και αμερόληπτο, με γνώμονα την ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας των σπουδών τους.

ε. Οφείλουν να χρησιμοποιούν με νόμιμο τρόπο, επιδεικνύοντας τον απαιτούμενο σεβασμό και προστατεύοντας τους χώρους, τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του Ιδρύματος, όπως ιδίως τα εργαστήρια, τις πληροφοριακές τεχνολογίες, τα συστήματα, τις δομές και τους πόρους του. Να μην ρυπαίνουν τους χώρους του Πανεπιστημίου και να τηρούν τους ισχύοντες κανόνες ασφαλείας. Πρέπει να σέβονται την περιουσία του Πανεπιστημίου και ιδίως τον ηλεκτρονικό και εργαστηριακό εξοπλισμό που είναι αναγκαίος για την πραγματοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

στ. Οφείλουν να απέχουν από πράξεις που δεν συνάδουν με την ακαδημαϊκή αποστολή του Ιδρύματος, ή εμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία των οργάνων και των υπηρεσιών του Ιδρύματος ή την ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και τη διδασκαλία, καθώς επίσης και την ελεύθερη έκφραση και διακίνηση των ιδεών.

ξ. Οφείλουν να συμμετέχουν στο Συμβούλιο Φοιτητών σύμφωνα με τις προβλέψεις του νόμου, διασφαλίζοντας την ομαλή, σύννομη και αποτελεσματική λειτουργία του εν γένει.

η. Οφείλουν να τηρούν την ερευνητική δεοντολογία, ιδίως περί προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων σύμφωνα με το σχετικό άρθρο του παρόντος.

Άρθρο 12

Κανόνες δεοντολογίας σε σχέση τους διοικητικούς υπαλλήλους/τεχνικό προσωπικό

Κάθε δραστηριότητα των διοικητικών οργάνων αποβλέπει στην προαγωγή, ικανοποίηση και εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος. Οι διοικητικοί υπάλληλοι και το τεχνικό προσωπικό ασκούν τις αρμοδιότητες τους και οφείλουν να επιτελούν τα καθήκοντά τους ευσυνείδητα, αποτελεσματικά και με τρόπο αμερόληπτο, ανεπηρέαστοι από ιδιοτελή συμφέροντα ή πιέσεις, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες της Δημόσιας Διοίκησης, ιδίως με σεβασμό στο Σύνταγμα και τους νόμους, σεβασμό στην ανθρωπίνη αξιοπρέπεια, ήθος στη συμπεριφορά έναντι συναδέλφων και έναντι όλων των μελών του Ιδρύματος και διατήρηση του κύρους του Φορέα. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους συνεισφέρουν από την πλευρά τους στην εκπλήρωση των σκοπών του δημόσιου Πανεπιστημίου, ιδιαίτερα στην προαγωγή της παιδείας και της επιστημονικής γνώσης προς όφελος των ατόμων και του κοινωνικού συνόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ

ΘΕΜΑΤΩΝ

Η επιστημονική έρευνα, πυλώνας απαραίτητος στη λειτουργία του Πανεπιστημίου, αποτελεί κοινωνικό αγαθό και στοιχείο διάκρισης των Ανώτατων Ιδρυμάτων. Οι κανόνες δεοντολογίας συνιστούν αναπόσπαστο κομμάτι της έρευνας, από τη σύλληψη μιας ιδέας έως τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της και αποτελούν αντικείμενο που απασχολεί διαχρονικά τη διεθνή επιστημονική κοινότητα και τους διεθνείς οργανισμούς.

Άρθρο 13

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών Κώδικας εφαρμόζεται σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΕΚΠΑ, στους φοιτητές του Ιδρύματος όλων των επιπέδων και σε κάθε άλλο πρόσωπο που σχετίζεται με την εφαρμογή του Κώδικα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία καθώς και στο διοικητικό και τεχνικό προσωπικό και εν γένει σε όλα τα συνεργαζόμενα πρόσωπα ανάλογα με τα ανατιθέμενα κάθε φορά καθήκοντα.
2. Ο παρών Κώδικας ισχύει για όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο ΕΚΠΑ, υπό την ευθύνη των μελών Δ.Ε.Π. και του υπόλοιπου επιστημονικού, διοικητικού και τεχνικού προσωπικού που στελεχώνει τις υπηρεσίες του.
3. Στους κανόνες δεοντολογίας επί ερευνητικών θεμάτων κατά τους όρους του παρόντος εμπίπτουν επίσης: α. Οι δραστηριότητες παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών, προγραμμάτων κατάρτισης ή άλλων επιστημονικών εφαρμογών που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ) του Ιδρύματος, όπως καθορίζονται με βάση την κείμενη νομοθεσία. β. Οι πάσης φύσεως εργασίες προπτυχιακού, μεταπτυχιακού, διδακτορικού ή μεταδιδακτορικού επιπέδου που εκπονούνται από φοιτητές/τριες ή και τυχόν άλλες ερευνητικές δράσεις αυτών, όπως η συμμετοχή τους ως συνεργατών, με ή χωρίς χρηματοδότηση, σε ερευνητικές ή αναπτυξιακές δραστηριότητες που αναπτύσσουν ερευνητές/τριες περιλαμβανομένων και των Επιστημονικών Υπευθύνων στο Ίδρυμα, στον Ε.Λ.Κ.Ε. ή στο ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. του Ιδρύματος
4. Τα μέλη του ΕΚΠΑ οφείλουν να τηρούν τους παρόντες κανόνες δεοντολογίας του Ιδρύματος μη διγομένων των ειδικότερων υποχρεώσεών τους τήρησης κωδίκων δεοντολογίας σε περίπτωση υπαγωγής τους σε ειδικότερο επαγγελματικό κλάδο. Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει ανεξαρτήτως αν το σχετικό έργο παράγεται στους χώρους εργασίας εντός των εγκαταστάσεων του Ιδρύματος ή εκτός αυτών.

Άρθρο 14

Κανόνες δεοντολογίας σχετικά με την έρευνα

Οι κανόνες δεοντολογίας για την έρευνα στο ΕΚΠΑ περιλαμβάνονται στον «Κώδικα Δεοντολογίας για την Έρευνα», ο οποίος καταρτίζεται στο πλαίσιο λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του ΕΚΠΑ. και αποτελεί, με τις εκάστοτε τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του, ενιαίο σώμα με τον παρόντα Κώδικα.

Άρθρο 15

Ερευνητές/τριες

Ως Ερευνητές/τριες θεωρούνται μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π, Ε.Τ.Ε.Π, Ομότιμοι Καθηγητές, εφόσον συμμετέχουν κατά το πρόγραμμα της Σχολής στην εκπαιδευτική διαδικασία, διδάκτορες και υποψήφιοι διδάκτορες, κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου ή φοιτητές Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων ως και κάτοχοι Πτυχίου Πανεπιστημίου ή άλλου ισότιμου Ιδρύματος ημεδαπής ή αλλοδαπής, που έχουν επίσημη σχέση με τον εκτελούμενο Πρόγραμμα.

Άρθρο 16

Ευθύνες των ερευνητών/τριών

Οι Ερευνητές/τριες :

1. Οφείλουν να συμμορφώνονται με την ισχύουσα νομοθεσία και να ενημερώνονται για τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την έρευνα.
2. Έχουν προσωπική ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τις διεθνείς διακηρύξεις για τη βιοηθική και τα ανθρώπινα δικαιώματα.
3. Οφείλουν να σέβονται την αξιοπρέπεια και τα θεμελιώδη συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα των προσώπων που εμπλέκονται στην έρευνα, να τα ενημερώνουν με σαφήνεια για το περιεχόμενό της και να μην συμπεριλαμβάνουν τα συγκεκριμένα πρόσωπα στην έρευνα χωρίς τη συγκατάθεσή τους η οποία δύναται και σε κάθε φάση της έρευνας να ανακληθεί.
4. Οφείλουν να διασφαλίζουν την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

5. Οφείλουν να σέβονται φυλετικές, έμφυλες, θρησκευτικές, πολιτικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των συμμετεχόντων.
6. Οφείλουν να μην επηρεάζονται οι ίδιοι είτε αποτελέσματα της μελέτης από κοινωνικούς, πολιτικούς οικονομικούς παράγοντες.
7. Οφείλουν να μην αποκρύπτουν ή αλλοιώνουν τα αποτελέσματα της μελέτης.
8. Οφείλουν να τηρούν πλήρη αρχεία για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα ενός προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος, με ταυτόχρονη σε κάθε περίπτωση διασφάλιση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.
9. Οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και επιβαλλόμενα σύμφωνα με το νόμο μέτρα για την προστασία της υγείας των εργαζομένων στα προγράμματα, από ατυχήματα ή άλλες παρενέργειες που μπορεί να προκύψουν κατά τις ιδιαίτερες συνθήκες της έρευνας.
10. Οφείλουν να τηρούν τους γενικούς και ειδικούς κανόνες ασφαλείας σε όλους τους χώρους του ΕΚΠΑ σύμφωνα με το νόμο.
11. Απαιτείται να τηρούν τις αρχές της χρηστής και αποτελεσματικής χρηματοοικονομικής διαχείρισης.
12. Κατά τη σύναψη συμφωνιών χρηματοδότησης, δεν πρέπει να γίνονται δεκτοί όροι που διακυβεύουν την ελευθερία τους, το κύρος και τα συμφέροντα του Πανεπιστημίου κατά το σχεδιασμό, την διεξαγωγή και την δημοσίευση της έρευνας τους.
13. Οφείλουν να δημοσιοποιούν τα αποτελέσματα της έρευνας, με δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά και να αναφέρουν σε κάθε δημοσίευση τον φορέα που υπηρετούν με τον πλήρη ελληνικό και ξενόγλωσσο τίτλο του ΕΚΠΑ, «*Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιο Αθηνών*», «*National and Kapodistrian University of Athens*».

Ειδικότερα για τις σχολές ή τα τμήματα μπορούν να χρησιμοποιούνται και αντίστοιχοι όροι π.χ Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών - Medical School, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece.

14. Ως κριτές - εισηγητές οφείλουν να απέχουν από διαδικασίες λήψης αποφάσεων στις οποίες ανακύπτει θέμα σύγκρουσης συμφερόντων με το πανεπιστήμιο που υπηρετούν.

15. Κατά τη διεξαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας οφείλουν να μη θίγουν καθ' οιονδήποτε τρόπο δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας τρίτων, την οποία πρέπει να αποδίδουν στο δημιουργό της. Κάθε δημιουργός ή συν-δημιουργός οποιουδήποτε πνευματικού έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα που απορρέουν από το έργο. Οι ερευνητές/τριες οφείλουν να λαμβάνουν τις απαιτούμενες άδειες για την υλοποίηση της εκάστοτε έρευνας.
16. Οι σχέσεις μεταξύ ερευνητών/τριών πρέπει να διέπονται από αμοιβαίο σεβασμό και αναγνώριση της συμβολής του καθενός στο αποτέλεσμα.

Άρθρο 17

Κανόνες δεοντολογίας σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα και τις δημοσιεύσεις

1. Η αναπαραγωγή ολόκληρου ή τμημάτων πνευματικών έργων τρίτων προσώπων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, κ.λπ.) καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους, απαγορεύεται από τον νόμο, ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία αυτή γίνεται (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) και συνιστά αστικό και ποινικό αδίκημα, ταυτοχρόνως δε και σοβαρή πειδαρχική παράβαση. Μη διγομένων των διατάξεων περί αστικών ή ποινικών κυρώσεων, τυχόν παραβατική συμπεριφορά εκ μέρους μέλους του Ιδρύματος σχετιζόμενη με τα ανωτέρω συνιστά πειδαρχικό παράπτωμα ως προς το οποίο επιβάλλονται οι πειδαρχικές ποινές του άρθρου 179 του ν. 4957/2022. Ομοίως, ισχύει και για τα πειδαρχικά παραπτώματα της αντιγραφής, της πλαστογραφίας, της πλαστοπροσωπίας, της λογοκλοπής ως και άλλες συναφείς παραβατικές συμπεριφορές κατά τους όρους της παρ. 2 του άρθρου 177 και του 197 του ν. 4957/2022.
2. Κατ' εξαίρεση, δεν συνιστά παράβαση και ούτε προσκρούει στις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ως εκάστοτε ισχύουν) η χωρίς την άδεια του/της δημιουργού και χωρίς αμοιβή, αναπαραγωγή άρθρων νομίμως δημοσιευμένων σε εφημερίδα ή σε περιοδικό, συντόμων αποσπασμάτων έργου ή τμημάτων συντόμου

έργου ή έργου των εικαστικών τεχνών νομίμως δημοσιευμένου, που γίνεται αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς διευκόλυνσης της διδασκαλίας ή διεξαγωγής των εξετάσεων στο Ίδρυμα, στο μέτρο που δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό, είναι σύμφωνη με τα χρηστά ήθη και δεν εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση. Η αναπαραγωγή πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του/της δημιουργού και του/της εκδότη/τριας, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

3. Ενδεικτικές περιπτώσεις παράβασης των κανόνων δεοντολογίας συνιστούν: α. Η παράλειψη της αναφοράς της πνευματικής συνεισφοράς τρίτων προσώπων σε οποιοδήποτε δημοσιευμένο έργο ή αντίθετα, η συμπερίληψη προσώπου ως δημιουργού ή συνδημιουργού σε έργο στο οποίο το σχετικό πρόσωπο δεν συνεισέφερε προσωπικό πνευματικό έργο. β. Η αντιγραφή ερευνητικής εργασίας τρίτου που έχει δημοσιευθεί (π.χ. μέσω του διαδικτύου). γ. Η παραποίηση δεδομένων ή άλλων μορφών έρευνας, η μη εξουσιοδοτημένη συλλογή και χρήση των δεδομένων ή και άλλων στοιχείων και πληροφοριών σε σχέση με τους όρους που διέπουν την έρευνα ως και κάθε άλλου είδους απατηλή συμπεριφορά σε σχέση με τη χρήση δεδομένων, στοιχείων και πληροφοριών. δ. Η παράνομη ιδιοποίηση ιδεών ή γνωμών που έχουν αποτυπωθεί εγγράφως ή και μέσω λειτουργικού συστήματος ή λογισμικού ή δεδομένων ή συνδυασμού αυτών χωρίς τη νόμιμη συναίνεση του δικαιούχου ή την τήρηση προβλεπόμενης διατύπωσης. ε. Η κακοδιαχείριση ή η ανεπαρκής διατήρηση δεδομένων και πρωτογενούς υλικού της έρευνας όταν η τήρησή τους επιβάλλεται για τους σκοπούς του έργου. στ. Η αδέτηση υποχρέωσης γνωστοποίησης σύγκρουσης συμφερόντων στην έρευνα, περιλαμβανομένης της μη γνωστοποίησης της πηγής χρηματοδότησης για την έρευνα, ιδίως όταν ο χρηματοδότης έχει ιδιαίτερο συμφέρον στο αποτέλεσμα της έρευνας. ζ. Η αδέτηση υποχρέωσης εμπιστευτικότητας που επιβάλλεται στο πλαίσιο συμβατικής ή άλλης νόμιμης υποχρέωσης. η. Η εμφάνιση ορισμένης έρευνας ως νέας ενώ έχει δημοσιευθεί στο παρελθόν με αποτέλεσμα την παραπλάνηση τρίτων ως προς το χρόνο διεξαγωγής της. θ. Η ανάθεση σε τρίτο με ή χωρίς αμοιβή της εκπόνησης και συγγραφής ερευνητικής εργασίας, εν όλω ή εν μέρει, και η εν συνεχεία παρουσίασή της ως ίδιο έργο του αναθέτοντος. ι. Η διενέργεια ψευδών ή παραπλανητικών

δηλώσεων ως προς την ύπαρξη έννομης σχέσης ή νόμιμου συμφέροντος που σχετίζεται με την έρευνα, περιλαμβανομένων ιδίως της αθέτησης υποχρέωσης γνωστοποίησης ουσιώδους συμφέροντος του ερευνητή ή των χρηματοδοτών του έργου ή του γεγονότος ότι η έρευνα χρηματοδοτείται με βάση τη συμφωνία που τη διέπει. ια. Η χρήση τμημάτων εργασιών άλλων ατόμων ή οργανισμών, οποιουδήποτε τύπου (κείμενο, φωτογραφία, βίντεο), συμβατικής ή ψηφιακής μορφής, χωρίς να αναφέρονται οι πηγές των πληροφοριών. ιβ. Η αντιγραφή τμημάτων κειμένου από ένα δημοσιευμένο έργο τρίτου χωρίς την ύπαρξη σχετικής παραπομπής ή αναφοράς (reference). ιγ. Η παρουσίαση ερευνητικής εργασίας τρίτου ως προϊόντος προσωπικής εργασίας. ιδ. Η πολλαπλή χρήση της ίδιας εργασίας σε διαφορετικά μαθήματα που έχει ως αποτέλεσμα να δίνεται η παραπλανητική εντύπωση ότι ο φοιτητής/τρια ανταποκρίνεται στις σχετικές υποχρεώσεις του. ιε. Σε περίπτωση πνευματικού έργου που είναι συλλογικό αποτέλεσμα, η μη αναφορά στο έργο συνδημιουργού ή κατά τη σειρά σπουδαιότητας της συμβολής του. Αν το πνευματικό δημιούργημα είναι το τελικό εξαγόμενο αμειβόμενου ερευνητικού έργου, που ανατέθηκε μέσω σύμβασης, είτε από φορέα του δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα είτε από ιδιωτικό φορέα, θα πρέπει να λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί μέσω των όρων της σύμβασης.

4. Για την περίπτωση της εκμετάλλευσης των περιουσιακών δικαιωμάτων που ενδεχομένως προκύπτουν από την εκμετάλλευση δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας, είτε από τον/την δημιουργό είτε από τον/την εφευρέτη, ενδέχεται να υπάρχουν περιορισμοί οι οποίοι θα πρέπει να διερευνώνται κατά περίπτωση. Η περίπτωση αυτή ισχύει για έργα τα οποία παρήχθησαν με μέσα ή με τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος ή άλλου φορέα.
5. Οι Ερευνητές/τριες κατά τη διεξαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις διατάξεις που διέπουν την κατοχύρωση και προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής (πνευματικής και βιομηχανικής) ιδιοκτησίας και να μη διγούν καθ' οιονδήποτε τρόπο, κατά την δράση τους αυτή, δικαιώματα του ΕΚΠΑ και τυχόν τρίτων δικαιούχων.

6. Οι Ερευνητές/τριες οφείλουν να τηρούν πλήρη αρχεία για την εξέλιξη και τα αποτελέσματα ενός προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος για την ταυτοποίηση του έργου και την κατοχύρωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, με παράλληλη λήψη κάθε εύλογου μέτρου και την διασφάλιση του απορρήτου, της προστασίας της έρευνας πριν τη δημοσίευση της.
7. Οι Ερευνητές/τριες αποκτούν δικαιώματα επί του προϊόντος της ερευνητικής του δραστηριότητας κατά τις ισχύουσες διατάξεις, ιδίως του Ν. 1733/87 για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα πιστοποιητικά υποδειγμάτων χρησιμότητας, του Ν. 1607/1986 για τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας του Ν. 2121/1993 και του Ν. 4212/2013 περί πνευματικής ιδιοκτησίας, ως εκάστοτε ισχύουν. Αντιστοίχως, το ΕΚΠΑ αποκτά δικαίωμα να αναφέρεται σε κάθε δημοσίευση της έρευνας και δικαιώματα εκμετάλλευσης επί του προϊόντος της ερευνητικής δραστηριότητας, ανάλογα με την σχέση που τον συνδέει με τους εκάστοτε ερευνητές, το αντικείμενο του ανατεθέντος σε αυτούς έργου και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση της έρευνας, κατά τα οριζόμενα στις προαναφερθείσες διατάξεις.
8. Για να καταστεί δυνατή η άμεση κατοχύρωση και προστασία του προϊόντος της έρευνας και να βελτιστοποιηθεί η δυνατότητα οικονομικής του εκμετάλλευσης, ο/η ερευνητής/τρια, οφείλει να ενημερώνει αμελλητί και εγγράφως στα αρμόδια όργανα του ΕΚΠΑ και να παρέχει σε αυτά κάθε απαραίτητη συνδρομή για την κατοχύρωση και διαχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί του έργου και την κατάρτιση συμβάσεων εκμετάλλευσης με τρίτους. Για το σκοπό αυτό, οφείλει να συμμορφώνεται με τον εκάστοτε ισχύοντα Κανονισμό του ΕΚΠΑ για την «Κατοχύρωση και Διαχείριση Διανοητικής Ιδιοκτησίας».
9. Σύμβαση εκμετάλλευσης προστατευόμενου έργου ή προγράμματος στο οποίο το ΕΚΠΑ μπορεί να διεκδικήσει δικαιώματα, δεν δύναται να καταρτισθεί, με οποιαδήποτε μορφή, χωρίς την προηγούμενη έγκριση των αρμοδίων οργάνων του ΕΚΠΑ.
10. Σε κάθε περίπτωση, αν πρόκειται για εφεύρεση, ο ερευνητής έχει το ηθικό δικαίωμα να γνωρίζεται και να δηλώνεται ως εφευρέτης.

11. Στην περίπτωση εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, μεταπτυχιακής εργασίας ή διδακτορικής διατριβής, το ηθικό και περιουσιακό δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας της ανήκουν στον/ην φοιτητή/τρια που την εκπονεί, σύμφωνα με τον ν. 2121/1993, όπως εκάστοτε ισχύει, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά σε περίπτωση που η εργασία εκπονείται με χρηματοδότηση ή υποστήριξη από τρίτους (π.χ. μέσω ερευνητικών προγραμμάτων, υποτροφιών, ή εν γένει συνεργασιών). Θεωρείται αυτονόητο ότι τόσο η διπλωματική ή η μεταπτυχιακή εργασία, όσο και η διδακτορική διατριβή είναι πρωτότυπα έργα του/της υποψηφίου/ας, ο/η οποίος/α τα υποβάλλει προς κρίση στις αρμόδιες επιτροπές αξιολόγησης.
12. Όταν ο/η προπτυχιακός/ή, μεταπτυχιακός/ή ή διδακτορικός/ή φοιτητής/τρια δημοσιεύει πρωτότυπες εργασίες που προκύπτουν από τη διπλωματική, μεταπτυχιακή ή διδακτορική διατριβή, εφόσον ο/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια ή άλλοι/ες ερευνητές/τριες ή άλλα πρόσωπα έχουν ουσιαστική και πραγματική συνεισφορά στην ανάπτυξη των συγκεκριμένων εργασιών, καθένας/μία από αυτούς θα πρέπει να αναφέρεται ως συνσυγγραφέας.
13. Εφόσον ο/η προπτυχιακός/ή, μεταπτυχιακός/ή ή διδακτορικός/ή φοιτητής/τρια εκδώσει σε οποιαδήποτε μορφή τη διπλωματική ή μεταπτυχιακή του/της εργασία, ή τη διδακτορική του/της διατριβή, οφείλει να αναφέρει το όνομα του Ιδρύματος, της Σχολής, του Τομέα και του Εργαστηρίου στο οποίο εκπονήθηκε η συγκεκριμένη εργασία, καθώς και το όνομα του/της Επιβλέποντος/ουσας Καθηγητή/τριας. Το όνομα του Ιδρύματος, της Σχολής, του Τομέα και του Εργαστηρίου πρέπει να αναφέρεται και στην περίπτωση των επιστημονικών δημοσιεύσεων.
14. Όταν ο/η Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η του ερευνητικού έργου προβεί σε έντυπη ή ηλεκτρονική έκδοση, μέρους ή/και του συνόλου των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου, τότε οφείλει να αναγράφει σε κάθε περίπτωση το όνομα του Ιδρύματος, εφόσον το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο υλοποιήθηκε εντός των εγκαταστάσεων αυτού.
15. Αναφορικά με την αξιοποίηση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης (TN):

α. Η αξιοποίηση εργαλείων ΤΝ για την υποβοήθηση της διαδικασίας κατανόησης και μάθησης ενθαρρύνεται και δεν παραβιάζει ισχύουσες αρχές δεοντολογίας, θα πρέπει όμως να αντιμετωπίζεται με κριτική σκέψη από τον/τη φοιτητή/τρια.

β. Η αυτούσια αντιγραφή από εργαλεία ΤΝ απαγορεύεται. Οι διδάσκοντες/ουσες έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν εργαλεία ανίχνευσης αντιγραφών από εργαλεία ΤΝ, λαμβάνοντας υπόψη ωστόσο ότι στα αποτελέσματα των εργαλείων υπάρχει περιθώριο σφάλματος. Σε περίπτωση λογοκλοπής, δύναται να ληφθούν περαιτέρω πειθαρχικά μέτρα.

γ. Σε περίπτωση αξιοποίησης εργαλείων ΤΝ κατά την εκπόνηση εργασιών, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να αναφέρει ρητά και επακριβώς το εργαλείο ΤΝ που χρησιμοποίησε και με ποιον τρόπο το αξιοποίησε.

δ. Η επιβεβαίωση της ορθότητας των αποτελεσμάτων από τη χρήση των εργαλείων ΤΝ, η διασφάλιση αμεροληψίας και ηθικής δεοντολογίας, η προστασία δεδομένων προσωπικού ή εμπιστευτικού χαρακτήρα και η αποφυγή χρήσης δεδομένων που προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα επαφίεται αποκλειστικά στους/στις φοιτητές/τριες χρήστες εργαλείων ΤΝ.

ε. Οι διδάσκοντες/ουσες ενθαρρύνονται να προσαρμόσουν τους τρόπους αξιολόγησης ώστε να διασφαλιστεί το αδιάβλητο της αξιολόγησης (π.χ. η αξιολόγηση εργασιών να συμπληρώνεται με προφορική εξέταση).

Άρθρο 18

Χρήση εγκαταστάσεων του ΕΚΠΑ

1. Σε περιπτώσεις διεξαγωγής εξωτερικά χρηματοδοτούμενης έρευνας, στην οποία γίνεται χρήση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του ΕΚΠΑ, καθώς και όταν απασχολείται προσωπικό του ΕΚΠΑ, απαιτείται προηγούμενη άδεια του οικείου οργάνου.

2. Δεν πρέπει λόγω της διεξαγωγής της έρευνας να παρακωλύονται εκπαιδευτικές και λοιπές διαδικασίες και λειτουργίες που λαμβάνουν χώρα στις εγκαταστάσεις.
3. Απαραίτητη προϋπόθεση χρήσης των εγκαταστάσεων του ΕΚΠΑ είναι ο επιστημονικός υπεύθυνος να είναι μέλος Δ.Ε.Π. του ΕΚΠΑ, ή άλλο κατά νόμο πρόσωπο του ερευνητικού προσωπικού, σύμφωνα με τις εκάστοτε ρυθμίσεις του νόμου, περιλαμβανομένων των ομότιμων καθηγητών, εφόσον μετέχουν κατά το πρόγραμμα της Σχολής στην εκπαιδευτική διαδικασία.
4. Σε χρηματοδοτούμενα από τρίτους προγράμματα το Πανεπιστήμιο διατηρεί το δικαίωμα την αντιμισθίου ενοικίου για τις παρεχόμενες χρήσεις εγκαταστάσεων και λοιπών παροχών από τα ερευνητικά προγράμματα.

Άρθρο 19

Συνεργασία με άλλα Πανεπιστήμια ή Ιδρύματα

Οι ερευνητές οφείλουν κατά την εκτέλεση προγραμμάτων που απαιτούν την συνεργασία άλλων Πανεπιστημίων ή Ιδρυμάτων να σέβονται τις δεσμοδετημένες αρχές Δεοντολογίας όλων των συμπραττόμενων φορέων.

Άρθρο 20

Ισχύς

Ο παρών Κώδικας, ως τροποποιείται, ισχύει από την έγκριση του και τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

